

Výroční zpráva ZČ HB Slunovrat 2006

Výroční zpráva ZČ HB Slunovrat 2006

Milí přátelé,
právě čtete Výroční zprávu Základního článku Hnutí Brontosaurus Slunovrat za rok 2006. Dočtete se v ní, jak se Slunovratu dařilo, co se povedlo, jaké měl problémy a jak se s nimi vyrovnal, kolik nadšených lidí přijelo na jeho akce, aktuální lokality apod.

Rovněž se dočtete něco málo o historii článku a jaké jsou jeho hlavní ideály. Na konci této zprávy naleznete i *Zprávu o hodpodaření* a neméně důležitou část tohoto dokumentu – poděkování. Přeji Vám příjemné čtení.

Zdeněk Blaha, předseda

Kdo jsme?

Základní článek Hnutí Brontosaurus Slunovrat je jedním z mnoha článků, které tvoří základní kameny Hnutí Brontosaurus, což je nestátní nezisková organizace zabývající se dobrovolnickou prací zaměřenou na pomoc přírodě a historickým památkám. Sdružuje mladé lidi, kteří mají chuť vlastními silami zlepšovat své životní prostředí, a nabízí alternativu k současnému trendu konzumní společnosti.

Důležitým prvkem akcí Slunovratu je vzdělávání a výchova účastníků i široké veřejnosti k udržitelnému způsobu života (viz. *Obecné programové cíle Hnutí Brontosaurus*).

V současnosti působí Slunovrat převážně v Jihomoravském kraji, na Vysočině a v kraji Moravskoslezském.

Historie Slunovratu

Slunovrat vznikl na počátku roku 2000 jako důsledek potřeby sjednotit akce několika nadšenců pod jednu organizaci. Jelikož všichni nadšenci byli sympatizanty Hnutí Brontosaurus, rozhodli se založit vlastní základní článek.

V průběhu několika let si Slunovrat vytvořil stabilní základnu členů, účastníků i organizátorů a v současné době má přes šedesát členů a pořádá řadu víkendových akcí, táborů a setkání.

Obecné programové cíle Hnutí Brontosaurus

Programové cíle Slunovratu jsou shodné s programovými cíly Hnutí Brontosaurus:

Vychovávat sebe i ostatní k trvale udržitelnému způsobu života, tzn. jednání odpovědnému ke společnosti i přírodě, formovat takový životní způsob, který nebude poškozovat prostředí, v němž žijeme. Zaměřit se na pochopení souvislostí, uvědomění si vlastní odpovědnosti a posílení vlastní angažovanosti. Rozvíjet výchovu zkušeností a prožitkem, a to zejména prací, hrou, příkladem a bezprostředním kontaktem s přírodou.

Vlastní prací, činem a příkladem pomáhat při ochraně a tvorbě životního prostředí a krajiny, při ochraně a záchraně přírodních, kulturních a historických památek.

Mladým lidem pomáhat vytvářet kolektivy umožňující získání pocitu sounáležitosti, uznání a seberealizace. Snažit se dávat si navzájem radost a příjemné zážitky, podporovat pořádání nápaditých akcí, které přispívají k ochraně a tvorbě životního prostředí a rozvoji člověka.

Provádět nezávislou kontrolní a výzkumnou činnost, zajímat se o problémy životního prostředí a aktivním způsobem se snažit podílet na jejich řešení. V tomto smyslu působit na státní orgány, organizace i jednotlivce a další subjekty. Podporovat ty síly, které usilují o odklon od konzumního způsobu života.

Cíle Slunovratu

Slunovrat je hlavně skupina nadšenců a dobrovolníků, lidí, kteří chtějí aktivně pomáhat přírodě a svému okolí, vzdělávat se v oblasti ochrany životního prostředí, ale také se vídat, poznávat a prožívat zajímavé chvíle na společných akcích.

Naším ochranářským cílem je systematická péče o vybrané chráněné lokality zejména na Vysočině, jižní a severní Moravě.

Naším památkářským cílem jsou převážně jihomoravské hrady a zámky, kam jezdíme podpořit tamnější kastelány v jejich práci.

Naší snahou je i podpora biofarmářů, kteří svým životním stylem a svou prací jdou příkladem společnosti v principech udržitelného způsobu života.

Základním principem, na kterém je postaveno fungování Slunovratu, je příjemný kolektiv lidí, který utužuje smysluplná a užitečná práce, společné hodnoty a ideály. Toho je dosaženo pestrým programem, jenž je postaven na metodách zážitkové pedagogiky.

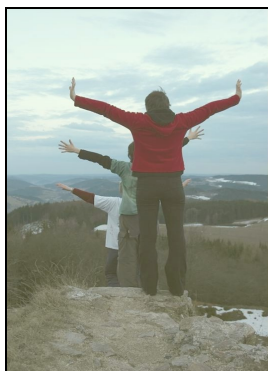
Rada Slunovratu

Rada Slunovratu je orgán zabývající se koordinací Slunovratu a vytvářením potřebného zázemí pro jeho činnost. Práce v ní je rozdělena do několika sekcí, které mají na starosti spolu související úkoly. Rada Slunovratu tak zajišťuje správné fungování článku, shání materiál, vede účetnictví, získává dotace, koordinuje projekty, stará se o propagaci, vzdělávání organizátorů, plánuje činnost článku atd.

V roce 2006 měla rada kromě předsedy, místopředsedy a hospodáře i osm volných členů.

Sekce Koordinace

Sleduje činnost všech dalších sekcí a pomáhá jim nalézt jejich těžiště. Snaží se sekce propojovat a vytvářet mezi nimi návaznosti. Důležité poslání je, že tato sekce dodává vize, směr a cíl směřování článku.

V roce 2006 se tato sekce snažila vytvořit jednotné postupy pro hodnocení akcí, iniciovala setkávání radních, spolu se zástupci sekce Hospodářství zastupovala Slunovrat v jednáních s Kanceláří Hnutí Brontosaurus a Radou Hnutí Brontosaurus.

Dalším počinem bylo zprovoznění radních „diskuzních panelů“ (pro zjednodušenou komunikaci mezi radními) a deníku za účelem zaznamenávání událostí, které se dějí ve Slunovratu a Hnutí samotném.

Sekce Projekty

Tato sekce hledá nové možnosti, kde uplatnit nadšení členů – dobrovolníků. Sleduje činnost Slunovratu a čerpá z ní inspiraci pro nové projekty.

Na počátku roku se vyskytla příležitost pro hlubší spolupráci s občanským sdružením Sdružení Krajina. Činnost měla spočívat v rozšíření péče o louky poblíž obce Sobiňov na Vysočině. V dalším průběhu roku však byl tento projekt z několika důvodů odsunut do pozadí.

Sekce Propagace

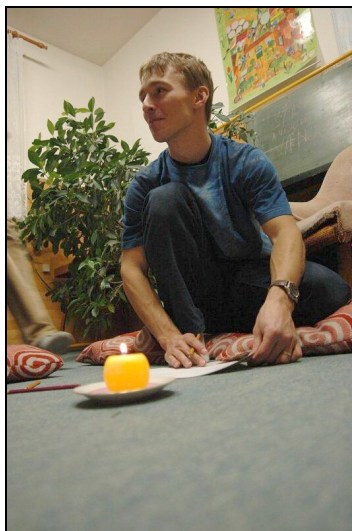
Sekce Propagace má v popisu své práce propagovat myšlenky Hnutí Brontosaurus a samotného Slunovratu mezi vlastními členy, ale také navenek. Do této sekce spadá obsahová správa internetových stránek článku, článkový časopis zvaný Slunoskrat, vytváří grafické a informační materiály.

V roce 2006 vyšla dvě čísla Slunoskratu v nákladu přibližně 60 výtisků. Pro členy článku byl časopis zdarma, dalším zájemcům byl distribuován za výrobní náklady – tedy za deset korun.

Zároveň sekce začala pracovat na grafickém manuálu, kterým by se později měly inspirovat všechny budoucí tištěné materiály.

Internetové stránky Slunovratu v roce 2006 zaznamenávaly rostoucí zájem o zprostředkovávané informace – zejména před letními prázdninami, kdy nebylo vyjíměčných více než 100 unikátních návštěvníků v průběhu jednoho dne (měřeno pomocí serveru *TOPlist* a vlastních statistik).

Neméně důležité bylo i zpracování návrhů na další verzi slunovratích triček a jejich distribuce mezi členy a sympatizanty článku.

Sekce Činnost

Hlavním úkolem sekce Činnost je starat se o koordinaci všech akcí Slunovratu. Plánuje termíny víkendovek, táborů a setkání, kontroluje kvalifikaci organizátorů, vyhodnocuje průběh akcí, vede databázi lokalit a vyhledává nové příležitosti, kam by článek mohl rošířit svou působnost.

V roce 2006 uspořádal Slunovrat celkem čtyři letní tábory (tzv. Prázdniny s Brontosaurem), sedmnáct víkendových akcí (neboli víkendovky) a několik jednodenních setkání.

Prázdniny s Brontosaurem

ZČ HB Slunovrat uspořádal v roce 2006 čtyři tradiční letní tábory pro mládež od 16 let a jeden tábor zcela jiného významu, než na jaký jsme byli zvyklí. Tři z nich se uskutečnily na tradičních, roky prověřených lokalitách. První tábor s názvem *Ruka nohu myje* se konal na prameništi NPP Jankovského potoka v obci Jankov na Vysočině. Druhý tábor *Před naší, za naší, cesta tvá ať nepráší, heeej! aneb I cesta může být cíl* strávili účastníci a organizátoři ve městě Telč. Třetí, méně tradiční tábor *Tajemný hrad na severu* byl uspořádán na nové lokalitě – na hradě Grabštejn. Čtvrtý tábor *Jak pohodlná jsou ramena obrů?* se pořádal na loukách poblíž obce Sobířov.

Všechny tábory byly pracovní, což znamená, že na každém z táborů byl čas vyhrazen nejen pro zábavu, ale i pro smysluplnou pomoc přírodě a památkám. Na Jankově se jednalo o kosení a hrabání trávy na březích potoka a na podmáčených loukách, na kterých se nachází mnoho druhů zákonem chráněné květeny. Podobná práce byla vykonávána i u Sobířova.

Na zámku v Telči jsme pomáhali s údržbou zámeckého parku i zámku samotného. Hrad Grabštejn byl s naší pomocí připravován na hladký průběh kulturní akce *Grabštejnské letohrádky*.

Pátý tábor *Do úplného úplna* byl pořádán na jižní Moravě a jednalo se o týdenní pobyt s klienty z *Domu na půli cesty*.

Celkově se táborů zúčastnilo přes 60 účastníků, z toho 29 ve věkové kategorii do 18 let. Prázdniny s Brontosaurom v podání ZČ HB Slunovrat mají své neopakovatelné kouzlo, a to nejen pro „brontosauří nováčky“. Kdo by odolal nabídce strávit dva týdny v krásné přírodě nebo na zámku, vařit si na ohni chutné a zdravé pokrmy, spát ve stanech pod pláštěm tee-pee, poznávat genius loci a historii daného místa? Pestrý program v sobě zahrnoval hry ekologické, vědomostní, tvořivé i fyzické, a to vše pomocí kouzel zážitkové pedagogiky pod vedením zkušených organizátorů. Každý si v sobě odnesl nové zkušenosti, nová přátelství a směs zážitků. Kamarádství z PsB-ček často přesahují časové limity prázdnin a přetrvávají léta. Mnozí účastníci táborů se dál účastní například víkendových akcí našeho a dalších článků Hnutí Brontosaurus, stali se našimi členy a dokonce si sami zkouší organizátorský *chlebiček*.

Víkendové akce

V roce 2006 Slunovrat uspořádal také 17 víkendových akcí, tzv. víkendovek. Nemalou část z nich zorganizovali členové článku, kteří se předchozí léto setkali s činností Hnutí Brontosaurus a našeho článku vůbec poprvé.

Víkendovky se konaly na lokalitách, se kterými spolupracujeme již delší dobu (Blažkov, hrad Veveří, Myslibořice), na místech, kde se uskutečnily letní tábory (Telč), i na místech nových, se kterými Slunovrat navázal spolupráci uplynulý rok (Moravský kras, Bílé Karpaty). Činnost a pomoc byla také více nasměrována na pomoc ekofarmářům (Lesonovice, Střemeníčko, Permalot).

Všechny víkendové akce byly pracovní. Pomáhalo se sadbou stromků a biozeleniny, hrabalo se listí, sklízela se úroda na ekofarmách a aktivity pomáhaly i historickým památkám.

Celkově se našich víkendových akcí zúčastnilo 234 účastníků, z nichž 176 spadalo do věkové kategorie do 26 let.

Setkání

V průběhu roku 2006 bylo v období od dubna do prosince zorganizováno 11 jednodenních akcí – tzv. klubů, a to převážně v Brně. Náplní setkání bylo plánování další činnosti, jednání a hlavně utužování mezilidských vztahů.

Sekce Vzdělávání

Sekce se zabývá vzděláváním členů a účastníků akcí, sleduje zajímavé kurzy a novinky nejen v zážitkové pedagogice.

V roce 2006 měl článek dvanáct členů s platným statutem OHB (Organizátor Hnutí Brontosaurus) a šest s akreditací HVLТ (Hlavní Vedoucí Letních Táborů).

V průběhu roku se členové zúčastnili organizátorských kurzů brontosauřího projektu Akce Příroda, na podzim velkého setkání organizátorů a účastníků akcí projektu Akce Příroda. V listopadu se předseda Slunovratu zúčastnil prestižní akce CVVZ v Ostravě (Celostátní Vzájemná Výměna Zkušeností).

Sekce Personalistika

Sekce Personalistika se stará o evidenci členů, průkazek a členských známek, aktualizuje a vede osobní údaje a dbá, aby jich nebylo zneužito.

Tato sekce, ač s podivem k dlouholetému trvání existence Slunovratu, fungovala teprve prvním rokem. Do oficiálního zvolení personalisty se seznam členů vedl spíše intuitivně, samovolně, někdy až nahodile, v členské kartotéce bylo mnoho restů a chybějících informací, nejasností v aktuálnosti údajů, které bylo nutné rychle dořešit.

ZČ HB Slunovrat měl k loňskému roku 2006 evidovaných 63 členů, tzn. těch, kteří zaplatili členský příspěvek. Toto číslo je pro nás důležité mimo

jiné z důvodu finančních dotací z Hnutí Brontosaurus, které na konci každého roku přiděluje finanční dotace jednotlivým článkům.

Celkový počet členů a sympatizantů Slunovratu ale dalece přesahuje číslo 63, zvláště počítáme-li také ty, kteří za loňský rok příspěvek nezaplatili, avšak jsou se Slunovratem i nadále v kontaktu.

Díky vytvoření sekce Personalistiky se zrychlila a hlavně zefektivnila komunikace mezi vedením článku a řadovými členy.

Sekce Fundraising

Fundraising je anglický výraz pro činnost související s navyšováním finančních stavů. Tato sekce byla taktéž v roce 2006 nováčkem, teprve se rozbíhala.

Byla vytvořena pravidla pro institut osobního dárcovství a související dokumenty (šablony darovacích smluv).

Na podzim byla spolu se sekci Hospodářství podána žádost o dotace na činnost Slunovratu na Magistrát města Brna, a jak dopadla? To v době psaní této výroční zprávy dosud nebylo známo.

Sekce Hospodářství

Sekce Hospodářství se stará o účetnictví článku, o evidenci a správu majetku, vyřizuje bankovní záležitosti, vyúčtovává finance, připravuje *Zprávu o hospodaření*, kterou lze najít dále v tomto dokumentu.

Lokality

Slunovrat pořádá své akce na mnoha zajímavých místech, jejichž popisy lze najít na internetových stránkách. Zde jsou uvedeny lokality jen některé .

Lesoňovice

Lesoňovice se nacházejí u Bystřice nad Pernštejnem. V Lesoňovicích má své hospodářství – ekofarmu Aleš Horák s rodinou. Na této lokalitě již v minulosti Hnutí Brontosaurus působilo. Článek navázal s Horákovými spolupráci v roce 2006 první akcí na konci března s názvem *Forever young*,

kteřá byla určena pro věkovou kategorii starších 20 let. Druhá akce *Člověk bez osudu* se zde konala v září.

Pomocné práce na farmě zahrnují pomoc při sklizni úrody (sběr brambor, mrkve, atd.), třídění zeleniny na zkrmení a prodej, úklidové práce, zpracování dřeva, apod. Ubytování je zajištěno v malém, samostatně stojícím domku na pozemku farmy. Aleš Horák s návštěvníky rád prodiskutuje otázky ekologického zemědělství, vitariánství, ale i léčení pomocí syrové stravy. K dispozici jsou i mnohé publikace na daná témata.

Telč

Prázdniny s Brontosaurom probíhají v tomto turistickém městečku už více než 10 let. V průběhu roku se zde konají akce pravidelné (např. tábor v létě, víkendovka *Spadené listí* na podzim) i výjimečné (*Dort pro Brontosaura*).

Kontaktní osobou je pan kastelán Bohumil Norek. Ubytování je zabezpečeno buď v tělocvičně některé z místních škol nebo v Domově dětí a mládeže. Práce je zde vždy dost – buď v zámeckém parku (úprava cestiček, zahradničení) anebo přímo na zámku (úklidové práce, stěhování, příprava sálů pro kulturní akce apod.).

NPP Jankovský potok

Národní přírodní památka Jankovský potok spadající pod Správu CHKO Blaník se rozkládá kolem stejnojmenného potoka mezi Jihlavou a Pelhřimovem a patří mezi unikátní lokality České republiky, kde jsou ještě naleziště perlorodky říční. Navíc, okolí řečiště potoka vyniká svou pestrou skladbou fauny a zejména flóry.

Slunovrat zde každoročně pořádá letní tábor, jehož hlavním úkolem je posečení a kompostování trávy rostoucí na podmáčeném prameništi o rozloze asi dvou hektarů. Tábor by byl s těžší zvladatelný bez materiální a znalostní podpory členů ČSOP Margarita z Jihlavy.

PR Niva Doubravy

Na území obce Sobiňov se rozkládá národní přírodní rezervace Niva

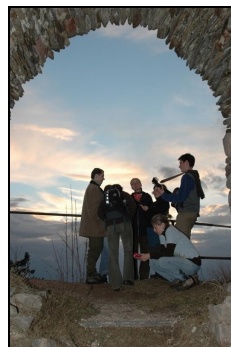
Doubravy vyhlášena v roce 1994. Hlavním posláním rezervace je ochrana přirozených a polopřirozených lučních a mokřadních ekosystémů v nivě řeky Doubravy. Území je ukázkou přírodních vlhkých lučních biotopů, které se vinou intenzivního zemědělského hospodaření z krajiny téměř vytratily.

V rámci letního tábora zde Slunovrat spolupracuje se Sdružením Krajina. Náplní práce je kosení a odklizení trávy z podmáčených luk, na kterých se vyskytuje početné množství chráněných druhů orchidejí.

Hrad Veveří

Hrad Veveří – jeden z nejrozsáhlejších a bohužel v současné době také i nejvíce zanedbaných hradních areálů u nás – vznikl postupně během téměř osmisetleté historie. Původně zřejmě malý lovecký hrádek či pouze dvorec moravských markrabat je v pramenech poprvé připomínán roku 1213.

Na Veveří pomáhá Slunovrat panu kastelánovi v realizaci jeho plánů na vytvoření parku a úklidu prostředí kolem hradu, ale také se samotnou rekonstrukcí a úpravou hradu.

Typické pro tento hrad jsou tradiční čajové víkendovky, které jsou zde pořádány v období babího a pozdně babího léta.

Spolupráce

Se Sdružením Krajina začala spolupráce před několika lety formou víkendových akcí. V letech 2005 a 2006 byla tato činnost rozšířena pořádáním tábora v NPR Niva–Doubravy v Sobiňově. Sdružení Krajina je nezisková organizace, která je nájemcem mnoha podmáčených luk. Ty se snaží vykupovat a zajišťuje jejich pravidelné ruční kosení, jak je tomu i v případě sobiňovských luk. Spolupráce probíhá zejména s panem ředitelem Milanem Daďourkem, který Slunovratu „vyčleňuje“ asi 8 hektarů ročně, které jsou v létě hrabány a sklizeny.

V roce 2006 byla rovněž navázána spolupráce se členy Správy CHKO Poodří, CHKO Moravský kras, pokračovala s CHKO Blaník, ČSOP Margarita v Jihlavě, se Slezským souborem písní a tanců Heleny Salichové, státním

zámkem v Telči, s obcemi Sobiňov a Jankov, ekofarmou v Lesoňovicích, ekologickým centrem v Muchovicích, se 103. oddílem Skautek Bratislava, se sdružením Permalot a dalšími.

Dále článek spolupracuje s Kanceláři Hnutí Brontosaurus, Radou Hnutí Brontosaurus, dalšími základními články a Kontrolní a revizní komisí Hnutí Brontosaurus.

Zpráva o hospodaření

Následující tabulky zobrazují přehled hospodaření Slunovratu v roce 2006.

Tabulka č. 1

Přehled příjmů a výdajů za rok 2006	
<i>PŘÍJMY</i>	<i>Kč</i>
úroky z běžného účtu	33,02
členské příspěvky od členů ZČ	7 610,00
přijatá dotace od Institutu dětí a mládeže	6 450,00
přijatá dotace od MŠMT	50 960,00
přijaté dary a sponzorství	62 482,00
ostatní příjmy z činnosti podle stanov	33 700,00
Součet příjmů za rok (bez poč. stavu)	161 235,02
<i>VÝDAJE</i>	<i>Kč</i>
bankovní poplatky	2 105,00
výdej – vrácení půjčky	17 000,00
dotace roku 2005 přerozdělená na ZČ	24 580,00
nákup cenin	529,50
poštovné	205,50
spotřební materiál	26 953,70
služby	14 316,50
proplacené cestovné	28 229,40
náklady víkendovek	24 178,00
ostatní náklady na propagaci a rozvoj	16 645,00
potraviny	41 041,60
odvod členských příspěvků na HB	3 900,00
Součet výdajů za rok	199 684,20

Tabulka č. 1 uvádí strukturu příjmů a výdajů dle jednotlivých položek.

Největší položku příjmů představovaly příjmy za práci na akcích, dary členů a sympatizantů Slunovratu, získané dotace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy prostřednictvím kanceláře HB.

Co se týče výdajů, nejvíce bylo investováno do táborů a víkendovek na nákup materiálu, potravin a proplácení cestovného.

Tabulka č. 2 ukazuje stručný přehled výsledků hospodaření v roce 2006.

Tabulka č. 2

Výsledek hospodaření v Kč k 31.12.2006	
Příjmy	161 235,02
Výdaje	199 684,20
Rozdíl	38 449,18
Počáteční stav	52 940,29
Hosp. výsledek	38 449,18
Zůstatek	14 491,11

Tabulka č. 3 zobrazuje stav pokladny a běžného účtu (u bankovního domu ČSOB na ulici Šumavská v Brně) na začátku (stav k 1. 1. 2006) a na konci (stav k 31. 12. 2006) zúčtovacího období.

Tabulka č. 3

Účet (Kč)	poč. stav	příjem	výdej	zůstatek
bank. účet	44 520,64	126 975,02	158 785,00	12 710,66
hl. pokladna	8 419,65	137 260,00	143 899,20	1 780,45
Celkem	52 940,29	264 235,02	302 684,20	14 491,11

Hospodářský výsledek byl ke dni 31. 12. 2006 záporný. To bylo způsobeno pozdním vyplacením zbytku dotací MŠMT na pořádané akce (zbytek byl vyplacen na počátku roku 2007), ale také faktem, že až dva

tábory byly financovány z článkovských finančních rezerv. Institucím, které nám zprostředkovaly práci, nebyly mimořádně schváleny finanční plány pro dané lokality. Slunovratu byl dán příslib nahrazení alespoň částečných nákladů akcí, které zde byly pořádány.

Na podzim proběhla kontrola účetnictví pracovníkem Kontrolní a revizní komise Hnutí Brontosaurus. Hospodář článku byl obeznámen s doporučeními, která mají do konce roku 2007 zabezpečit dokonalejší přehled a evidenci finančních toků článku.

...

Poděkování

Rádi bychom na tomto místě poděkovali řadě lidí, kteří dělají mnohdy ne přímo viditelnou, ale o to užitečnější práci, a díky kterým by Slunovrat nebyl tím, čím dnes je.

Dík patří především všem organizátorům víkendovek, táborů a setkání, všem účastníkům a nadšencům, kteří přijíždí zadarmo pracovat a pomáhat, a radě Slunovratu, která se snaží pro Slunovrat budovat zázemí, bez něhož by nebylo možné akce uskutečnit.

V roce 2006 byli v radě tyto lidé: Zdeněk Blaha (předseda), Petr Jarušek (místopředseda), Jana Kurajdová (hospodář), Hana Bártová, Viera Hrabčáková, Radovan Jiřík, Erika Kvasničková, Lenka Kučerová, Miroslav Plaček, Pavla Starůstkova a Jana Svačinová.

V neposlední řadě děkujeme i všem dárcům a spolupracujícím organizacím za nemalou pomoc při šíření a uskutečňování myšlenek Slunovratu a samotného Hnutí Brontosaurus.

